

یادداشت

شوخی‌ای به نام «بیمه دانشجویی»

■ **دکتر احسان قهیم**

وزارت علوم برای هزینه‌های درمانی دانشجویان سه سال قبل طرح «بیمه درمان تکمیلی دانش» را عرضه کرد؛ طرحی اختیاری که دستورال‌ارزایش در قالب بخشنامه به تمام دانشگاه‌ها ارسال شد.

امروز اما دیگر نه برای مسئولان اجرای بخشنامه مهم است و نه هیچ یک از دانشجویان از ابتدا از این بخشنامه حتی اطلاع هم نداشتند.

همه دانشجویان تحت پوشش بیمه حوادث هستند و دانشگاه بودجه‌ای برایش در نظر می‌گیرد. در بخشنامه بیمه که سال ۹۴ ابلاغ شد، شرط بیمه برای بیمه کردن دانشجویان این است که بیش از ۵۰درصد دانشجویان دانشگاه متقاضی این بیمه باشند.

دلیل اینکه کارکنان دانشگاه بیمه درمان تکمیلی می‌شوند ولی دانشجویان نمی‌شوند این است که می‌شود حق بیمه را از حقوق کارمند کسر کرد ولی اگر دانشجویی حق بیمه‌اش را پرداخت نکند دست دانشگاه به جایی بند نیست. برخی دانشگاه‌ها هم هر کدام از دانشجویان را که امروز بیمه پایه ندارند، تقصیر خودشان می‌دانند چون می‌توانند در سایت بیمه سلامت ثبت‌نام کنند و بیمه شوند. قانون بیمه مرکزی می‌گوید حداقل ۵۰درصد اعضای مجموعه باید متقاضی بیمه درمان تکمیلی باشند تا بشود متقاضیان را تحت پوشش قرار داد. بخشنامه سابق هم سعی داشته با اضافه کردن کارمندان به متقاضیان بیمه تکمیلی تعداد را به حد نصاب برساند ولی موفق نبوده است. قرار بوده که صندوق رفاه خودش بیمه‌ای تأسیس کند مانند بیمه فرهنگیان که صرفاً مختص دانشجویان باشد و این مشکل را حل کند ولی دو سال گذشته و اقدامی انجام نداده است.

مسئول اجرای این بخشنامه در دانشگاه امیرکبیر چندی قبل گفته بود که اگر دوباره بساط بیمه درمان تکمیلی در دانشگاه پهن شود، را در نظر نمی‌دورده چرا که دیگر توان تحمل رفتارهای بی‌ادبانه دانشجویان را ندارد. همچنین گفته بود که ۳۸ نفر طلی قرار داد قبلی بیمه شدند و خودش مدت‌ها برای پیگیری کارهایشان به بیمارستان رفت و آمد داشته ولی دانشجویان قدردار نبوده‌اند ولی همه چیز دست مسئول بالادستی است.

دانشگاه معمولاً به دانشجویان توصیه می‌کند که سعی کنند از طریق پدرانشان بیمه تکمیلی شوند. البته این نکته را در نظر داشته باشید که به اجبار صندوق رفاه وزارتخانه، همه دانشجویان ایران تحت پوشش بیمه حوادث هستند. تقریباً اکثر ورودی‌های سال‌های اخیر از وجود بیمه دانش خبر ندارند. ضعف اطلاع‌رسانی در چنین مسائلی مشهود است ولی دانشجویان باید پیگیر تسهیلات دانشگاهشان برای حمایت از دانشجو باشند. اما مسئله اصلی که دیگر کار کارمند و دانشجو نیست ، به صندوق رفاه مربوط است و راهکارهای مختلفی دارد و آنچه از توصیه‌های مسئولان کف دانشگاه‌ها برمی‌آید، تأسیس بیمه‌ای مختص دانشجویان است که وظیفه‌اش صرفاً بررسی و حل مشکلات بیمه دانشجویان باشد. شاید راه‌حل اجباری کردن بیمه درمان تکمیلی بتواند مانند بیمه حوادث باشد. خلاصه کلید حل این مشکل به دست مسئولان است.

جوانگردی

نقد کتاب در دانشگاه امام صادق(ع)

جلسه نقد و بررسی کتاب «نشوز زوجین» دکتر فرج‌الله هدایت‌نیا در هفته‌ای که گذشت در پردیس خواجه‌ان دانشگاه امام صادق(ع) برگزار شد. در ابتدای جلسه دکتر صدیقه مهدوی کتی، عضو هیئت علمی پردیس خواهران و دبیر علمی جلسه بیان کرد: برنامه‌های مختلفی در انجمن‌های علمی فقه و حقوق خانواده ایران برگزار شده است که جلسات نقد کتاب از شاخص‌ترین این برنامه‌هاست و به جد در زمینه حقوق خانواده از سوی انجمن پیگیری می‌شود. تمایل اعضای انجمن این است که این برنامه‌ها با اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های دیگر و در بیرون از دانشگاه انجام شود تا با هم افزایی بیشتر تولیدات علمی خوبی در این زمینه فراهم شود.

دکتر الیاسی، مدرس دانشگاه و ناقد جلسه در ادامه به بررسی کتاب نشوز زوجین پرداخت و در این‌باره ضمن اشاره به چییش منسجم و خوب مطالب کتاب تصریح کرد: در این کتاب به صورت جامع و کامل به مبحث نشوز و ارتباط آن با مرد و زن پرداخته شده است. یکی از نوآوری‌های بسیار خوب این کتاب، بخش پیشگیری از نشوز است. در این بخش به صورت منظم و منسجم به راهکارهای پیشگیری از نشوز به صورت مصداقی پرداخته شده است. سپس دکتر پورعبده‌الله در ادامه ضمن اشاره به گردآوری جامع و تحلیل‌های زمینه‌ای بسیار خوب در این کتاب به کاربردی بودن آن به عنوان کتاب مرجع برای استادان و دانشجویان اشاره و تصریح کرد: در بخش‌هایی از کتاب هم اشکالاتی در مواردی چون ارجاعات منابع، تناقض‌های موجود و وجود تحلیل‌های بیش از حد شخصی به چشم می‌خورد.

سپس دکتر فخرالله هدایت‌نیا در ادامه ضمن تشکر از ناقدان کتاب و دقت نظر آنان در مطالعه این کتاب و ضمن تشکر از دانشگاه و فرصت فراهم شده جهت نقد و بررسی کتاب مذکور خاطر نشان کرد: طبیعتاً کارهایی در این سطح و بااین میزان، کاستی‌ها و لغزش‌هایی دارد که با برگزاری چنین جلساتی و طرح اشکالات موجود می‌توان به بهبود کارهای بعدی کمک شایانی کرد.

گزارش یک

علیرضا سزاوار

برج‌های دانش‌بنیان در دانشگاه تهران

طرح توسعه دانشگاه تهران هیچ مصوبه قانونی ندارد

بودجه به آن اخذ می‌کند اما نخستین پرسش این است: چگونه برای طرحی که هنوز حتی مصوبه ابتدایی کمیسیون موضوع ماده (۵) «قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران» راهم نداشته، چنین اعتباری تصویب شد! امسال دانشگاه تهران موظف شد که طرح جامع توسعه دانشگاه را جهت بررسی به کمیسیون تحویل دهد. خواسته‌ای که ۲۱ سال است کمیسیون ماده‌۵ و شورای عالی شهرسازی و معماری از دانشگاه داشته و در و دانشگاه نیز همواره از اجابت آن ظفره رفته است.

■ **برج‌های ۲۰ طبقه دانش‌بنیان**

سال گذشته صرفاً «کلیات» طرح به کمیسیون مذکور ارائه می‌شود و نگاهی به آن، نیات اصلی مسئولان دانشگاه تهران از طرح به اصطلاح «شهر پیش‌بینی ساخت‌وسازهای گسترده ملی میانگین ۶-۷ طبقه روی زمین واحداث بناهای ۱۱ طبقه در اطراف دانشگاه، ساخت شش برج ۲۰ طبقه را

بخشودگی ۱۰۰درصدی جرایم دانشجویان

طرح دو سر برد صندوق رفاه دانشجویان

موفقتی که به گفته ذوالفقار یزدان‌مهر، از جمله نتایج آن، پوشش صددرصدی تسهیلات مورد تقاضا و علاوه بر آن، افزایش ۲۵ تا ۵۰ درصدی برخی وام‌های پرداختی بود؛ وام‌هایی که برخی‌شان افزایش نیافته‌اند و آن گونه که یزدان‌مهر خبر می‌دهد، در نشست آتی هیئت امنای صندوق که قرار است هفته بعد برگزار شود، درباره افزایش‌شان تصمیم‌گیری خواهد شد.

پایان نامه‌هایی که گره‌گشانیست

پژوهش‌های اقتصادی مورد توجه نهادهای ذیربط قرار نمی‌گیرد

از سوی دیگر نتایج یافته‌های به دست آمده از این پایگاه به این صورت است که از تعداد کل نتایج به دست آمده، شیوه انتشار طرح پژوهشی ۲۳۶۰ مورد، مقاله‌های همایش‌های ایران ۳۱۴۷ مورد، پایان‌نامه‌های ایرانیان خارج از کشور ۶۳ مورد، مقاله‌های مجله‌های علمی ۱۳۷۸، پایان‌نامه ۲۰ هزار و ۷۸ مورد و گزارش دولتی ۵۱۶ مورد،

■ **طرحی بدون چشم‌انداز**
محمد سالاری با اشاره به اینکه ساکنان، نه اجازه فروش به دیگری را دارند و نه اجازه ساخت‌وساز ، معتقد است: «هر چند که به موجب آرای مجمع عمومی عدالت‌اداری هر طرحی وقتی پنج سال از تصویب آن بگذرد و عملیاتی نشود، کل موضوعیت طرح زیر سؤال می‌رود و ذینفعان می‌توانند حقوقشان را پیگیری کنند. ضمن اینکه این طرح چشم‌انداز درستی هم ندارد، این بلا تکلیفی بسیار بدتر است و اساساً با این محدودیت‌های جدی که در بودجه‌های دولت وجود دارد به نظر هم نمی‌رسد واقعا هزینه چند هزار میلیاردی این طرح تأمین شود.»

■ **پارکینگ به جای پارک علم و فناوری**
هنگامی که نیلی به عنوان رئیس دانشگاه تهران معرفی شد، حل مشکلات مردم و همچنین به روز کردن طرح توسعه دانشگاه در اولویت قرار گرفت و در همین راستا طرح جدیدی با عنوان «شهر دانش» مصوب شد. در طرح‌های سابق قرار بود که تعداد دانشجویان پردیس مرکزی دانشگاه تهران از ۱۹ هزار و ۲۰۰ نفر بیشتر نشود، ولی سرانه نیازهای دانشگاه در سطح استانداردهای نوسکوار تقابداً در طرح جدید قرار شد که با ایجاد پارک‌های علم و فناوری در دانشگاه تهران تحول ایجاد شود! به گفته رئیس سابق دانشگاه تهران، رقم بالایی از سرمایه کشور در اطراف دانشگاه تهران ملک خریداری شده که این املاک به پارکینگ تبدیل شده‌اند!

■ **توهم تأمین بودجه**

برای اجرای طرح شهرک دانش به دولت گفته شد که یک ریال پول نمی‌خواهیم، چون اعتبار از طریق مال‌سازی؛ این هم به قیمت بدبخت کردن همسایگانی غالباً به قدمت خود دانشگاه تهران! ■ **الگوی برای دیگر دانشگاه‌ها**
بسیاری از دانشگاه‌های دیگر پایتخت نیز چند سالی است با الگوگیری از دانشگاه تهران، پیگیر طرح‌های توسعه‌ای مشابه شده‌اند قضیه درگیری دانشگاه‌الزهر با اهالی ده ونک بر سر توسعه این دانشگاه و تخریب منازل مردم این منطقه هم به خاطر توسعه دانشگاه بود. رئیس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای شهر در خصوص توسعه دانشگاه تهران، با بیان اینکه این بزرگ‌ترین مداخله شهری در منطقه‌ای مکانی و مکانی و تغییر گفت‌و من وقتی طرح را دیدم متوجه شدم که ۱۱۷ بنای تاریخی به صورت پراکنده در محدوده مورد نظر وجود دارد. مشخص است در فرایندی که تصمیم‌گیری کرده‌اند حقوق میراثی را در نظر نگرفته‌اند که قطعا این از حقوق مردم، فرهنگ و تمدن یک شهر است.»

بخشودگی ۱۰۰درصدی جرایم دانشجویان

رئیس صندوق رفاه دانشجویان با تأکید بر اینکه طرح یاد شده تا ۳۰ بهمن ادامه دارد، گفت: دانش‌آموختگانی که بتوانند کل مبلغ را پرداخت کنند، مشمول بخشودگی صددرصدی جرایم خواهند شد و علاوه بر این، تدبیر شده تا دانش‌آموختگانی هم که قسط‌های آنها به روز نیست، در صورت پرداخت معوقات مشمول بخشش ۵۰درصدی جرایم شوند.

■ **مراجعه به پورتال تا ۳۰ بهمن**

مسئولان صندوق با تدبیر بخشودگی جرایم امیدوارند موجب وصول بایقی‌مانده مطالبات بشوند و راه را برای پرداخت تسهیلات بیشتر و کامل‌تر مهیا کنند؛ تسهیلاتی که با توجه به شرایط اقتصادی حال حاضر کشور، احتمالاً بر تقاضاها برای دریافت آنها افزوده شود. از این رو همراهی دانشجویان به‌دکرا با این صندوق، نقش مهمی در اجابت آنها یفا می‌کند؛ دانشجویانی که می‌توانند با مراجعه به پورتال صندوق رفاه از امتیاز طرح بخشودگی جرایم بهره‌مند شوند و به نوعی در حل مشکلات پیش روی دانشجویان فعلی سهیم شوند.

اقتصاد متون خوبی تولید شده است، به طور مثال در بحث اقتصاد زیرزمینی، دانشجویان خوبی داشتیم که در رابطه با این موضوع کار کرده‌اند. علی‌اکبر نیکوآقبال با بیان اینکه هر چند آمارها را یاد دیگر متفاوت است، گفت: «اما به طور کلی این گزارش‌ها نشان می‌دادند که ما ۱۰ تا ۴۰ درصد اقتصاد زیرزمینی داریم؛ اقتصادی که در آن مالیاتی پرداخت نمی‌شود و امکان پولشویی نیز وجود دارد. مادر آن آمار امیدوار بودیم این مقالات مورد توجه قرار بگیرد و نتایجی از آن به دست بیاید اما الان هم اگر آمارهای مربوط به این نوع اقتصاد را بررسی کنیم، می‌بینیم که وضعیت همانند قبل است و مادر ۳۰ سال گذشته ندیده‌ایم که این تحقیقات نتیجه‌بخش باشد.»

در حالی که اصولاً باید دولت ، دستگاه‌های حاکمیتی و بخش خصوصی چالش‌های خود را احصا کنند و بعد در دانشگاه‌ها برای رفع آنها کار شود، این ارتباط از سوی هر دو قطع است. زمانی که دولت اقق بلندمدت و میان‌مدت ندارد و درگیر کارهای روزمره است، طبیعی است که کارهای پژوهشی در کارهای روزمره جایگاهی ندارد.

دستاوردهای ایرانی

در سال «حمایت از کالای ایرانی» این ستون را به تحقیقات و پروژه‌های عملیاتی دانشگاهی اختصاص داده‌ایم که وجه‌متمیزه آنها از تباط با بازار است؛ چه پروژه‌های علوم انسانی و چه مهندسی و چه پزشکی.
ار تباط دانشگاه با بازار، مهم‌ترین بخش حمایت دانشگاهی از کالای ایرانی است که اگر به طور کامل و صحیح عملیاتی شود نقش بی‌بدیلی در تحقق اقتصاد مقاومتی خواهد داشت. در همین زمینه پذ برای آثار جامعه‌دانشگاهی برای نشر در این ستون هستیم.

ساخت دستگاهی برای شناسایی بافت چربی

محققان دانشگاه صنعتی امیرکبیر دستگاهی به منظور مشخصه‌یابی خواص مکانیکی بافت چربی زیروستوی ساختند. با استفاده از این دستگاه پزشکان متخصص طب سنتی ایرانی با دقت بالایی قادر به شناسایی خواص مکانیکی بافت چربی برای تشخیص بیماری و ارزیابی روند درمان در بیماران خواهند بود. بهزاد سیفی، دانش‌آموخته دکتری دانشگاه صنعتی امیرکبیر با اشاره به اهمیت شناسایی خواص مکانیکی بافت نرم برای طراحی و ساخت اندام‌های مصنوعی و پروتزها گفت: علاوه بر آن از دستگاه طب سنتی ایرانی خواص مکانیکی بافت چربی زیروستوی در برخی نقاط بدن که مرتبط با میزان تجمع مایع میان بافتی است، بیانگر میزان سطح سلامت با علامت بیماری است و ساختار سیستم و در حال حاضر پزشکان متخصص طب سنتی برای ارزیابی خواص مکانیکی بافت از روش معاینه با دست بهره می‌برند. وی دقت معاینه با دست را مستلزم تخصص و تجربه پزشک دانست و ادامه داد: از این رو این روش از دقت کافی و برخورد آرام‌تر، بر این اساس در این مطالعات اقدام به ارائه روشی برای کمی‌سازی فرایند معاینه با دست کردیم. سیفی این تحقیق را شامل دو بخش نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و تشخیص و درمان دانست و یادآور شد: در مقوله تشخیص در بخش سخت‌افزاری، دو نسخه از یک دستگاه برای انجام تست‌های آزمایشگاهی و بالینی طراحی و ساخته شد که موفق به دریافت تأییدیه ثبت اختراع نیز شدیم.

وی با بیان اینکه این طرح با همکاری دکتر ناصر فتواری از اعضای هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر و دکتر مهدی علیرزاده عضو هیئت علمی دانشکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شده است، چالش اصلی این تحقیقات را مطالعات در «این‌ویو» (انجام تست روی بافت زنده) دانست و ادامه داد: به دلیل اغتشاشات ناشی از فعالیت‌های فیزیولوژیک بدن مانند ضربان قلب و تنفس، اندازه‌گیری پاسخ بافت نرم به تحریک مکانیکی دارای چالش است.

وی غیرتهاجمی بودن، فاقد عوارض جانبی و کاهش هزینه درمان را از جمله مزایای این طرح نام برد و ادامه داد: این تحقیق اولین رساله دکتری در رشته‌های فنی است که هدف آن استفاده از ابزارها و روش‌های مهندسی در طب سنتی ایرانی تعریف شده است. سیفی، تشخیص و درمان با رویکرد کل‌نگری با استفاده از امتیاز طب سنتی ایرانی را از کاربردهای دستاورد این تحقیقات نام برد. وی با اشاره به فاز توسعه‌ای این تحقیقات توضیح داد: به منظور تجاری‌سازی فناوری نیاز است ابتدا نمونه بالینی از نسخه درمانی دستگاه به تعداد حداقل ۵۰ عدد ساخته و روی بیماران تست شود. پس از این مرحله مجوزهای مرتبط اخذ می‌شود و محصول وارد بازار خواهد شد.

ساخت حسگر تشخیص عفونت

پژوهشگران بخش شیمی دانشگاه شیراز برای نخستین بار در کشور موفق به طراحی و ساخت حسگر تشخیص عفونت ادراری شدند. دکتر بهرام همتی‌نژاد، عضو هیئت علمی بخش شیمی دانشگاه شیراز و سرپرست تیم تحقیقاتی این طرح گفت: در طراحی این حسگر از ۱۶ نانوذره طلا و نقره استفاده شده است. برهم‌کنش بخارات حاصل از باکتری‌های موجود در نمونه ادرار با نانوذرات باعث ایجاد تغییر رنگ در حسگر می‌شود، به گونه‌ای که نانوذرات طلا، از قرمز به بنفش و نانو ذرات نقره از زرد به قهوه‌ای تغییر رنگ می‌دهد. وی افزود: از آنجا که بخارات هر باکتری با باکتری دیگر متفاوت است، تغییر رنگ نانوذرات، نوع باکتری و شدت تغییر رنگ و غلظت عفونت را مشخص می‌کند.

همتی‌نژاد ادامه داد: در حال حاضر روش متداول برای تشخیص عفونت ادراری، کشت نمونه ادرار است که نتیجه آن پس از ۴۸ ساعت مشخص می‌شود، اما به کمک این حسگر این مدت زمان به نیم ساعت کاهش می‌یابد. وی افزود: پس از گذشت این مدت زمان، نمونه از دستگاه خارج و نتایج تغییر رنگ نانوذرات بررسی می‌شود. دکتر جواد تنشوریان، استادیار بخش شیمی دانشگاه شیراز و عضو دیگر تیم تحقیق با بیان اینکه این حسگر در مرحله آزمایشگاهی ساخته شده و برای تولید انبوه آن نیاز به مشارکت سرمایه‌گذاران است، گفت: این حسگر افزون بر آزمایشگاه‌ها و بیمارستان‌ها می‌تواند در مطب پزشکان و منازل نیز مورد استفاده قرار گیرد.